

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. január 22. k e d d

bb.1. tervek az általános iskolák zsufoltságának enyhítésére - a fővárosi népi ellenőrök tapasztalatai

a az/mv/bc/ok ie 1980. január 22.

átcsapott az iskolák küszöbén a demográfiai hullám, egyre népesebb gyermekkorosztályok érnek diáksorba. jól jelzik ezt a budapesti adatok: az ötéves terv elején 144 ezer gyermek tanult az általános iskolákban, három évvel később már 22 ezer kisdíákkal több. az iskolások száma 15 százalékkal nőtt, s bár több a tanterem is - 4830 helyett 5200-ban tartanak órákat, napközis foglalkozást -, az iskolai hálózat gyarapodásának üteme jóval elmarad a diáklétszám emelkedésétől. a következmény: az általános iskolákban egyre nagyobb a zsufoltság, két műszakban kénytelenül tanulni az iskolások 43 százaléka. a körülmények miatt romlik az oktatás színvonala, nehezebb a pedagógusok dolga, hiszen figyelmét sok gyerek közt kell megosztania, és nehezebben birkózik meg a tananyaggal a diák is. ezt állapították meg a közelmúltban zárult - s egy országos vizsgálat részét képező - fölmérésük során a fővárosi népi ellenőrei, hét kerület negyven iskolájában szerzett tapasztalataikat összegezve, s tájékozódva a fővárosi tanács művelődésügyi, beruházási, továbbá terv- és közgazdasági főosztályán, s a kerületi tanácsok illetékes osztályain. a vizsgálat célja az volt, hogy földerítsék, miként készültek-készülnek az iskolák és a tanácsai szakigazgatási szervek a demográfiai helyzetből adódó teendőkre.
/folyt.köv./

- 1 -

07

bb.48. algériai egészségügyi küldöttség

tr/zsu ie 1980. január 21.

abdelrazzak buhara egészségügyi miniszter vezetésével - dr. schullkeisz emil egészségügyi miniszter meghívására hétfőn algériai egészségügyi küldöttség érkezett budapestre. /mti/

-. -

bb.49. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

ok ie 1980. január 21.

- 29. magyar-angolai gazdasági tárgyalások
- 30. szakszervezeti küldöttség
- 31. elhunyt sasvári béla, az mti főkönyvelőségének vezetője
- 32. nagyjavítás újpremizálási rendszerrel
- 33. száznegyedik születésnap
- 34. magyar-csehszlovák ifjúsunkás szeminárium kezdődött
- 35. kutyát keres a köjál
- 36. február 4.-től 8-ig pécssett játékfilmszemle
- 37. átadták a madách emléklakettet
- 38. kitüntetés
- 39. magyar-csehszlovák határmenti népfrent találkozó
- 40. elhunyt stáry loránd
- 41. átadták az idei gábor andor díjat
- 42. fotódokumentációs kiállítás varsóról
- 43. a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága
- 44. a közgazdászok vezető testületei a kongresszusi irányelvekről
- 45. áramszünetet okozott a markológép
- 46. időjárásjelentés
- 47. új magyar film diszbemutatója
- 48. algériai egészségügyi küldöttség
- 49. hírjegyzék

/mti/

-. -

-30-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: halasi györgy
dosztányi imre
izsák erika

- vége -

21.30/zsu

21.40/07

bb.1./ tervek az általános 1. folyt./-ok

megállapították, hogy az oktatás feltételei különösen azokban a kerületekben romlottak, ahol az új lakótelepek magasodnak, például a iii. kerületben, ahol a tanulólétszám 47,3 százalékos növekedését a tanteremek számának csupán 37 százalékos gyarapodása kísérte. nem sokkal jobb a helyzet a xvi. és a xii. kerületben sem. az utóbbiban - ahol magánereőről épült nagyszámu új otthon - egyötödével több a diák, s csupán 4,3 százalékkal a tanterem.

a fővárosi tanács először 1973-ban hozott határozatot az általános iskolák szervezetének továbbfejlesztéséről és az oktató-nevelő munka színvonalának javításáról. e döntéssel összhangban készült el az iskolai hálózat fejlesztésének a jelenlegi ötéves tervre érvényes koncepciója. az ötödik ötéves terv 1978-ban történt fölülvizsgálata során bebizonyosodott, hogy a tanulók létszáma nagyobb mértékben nő, mint azt vélték. a fejlesztési tervekben 1980-ra 180 ezer általános iskolással számoltak, a diákok száma azonban ennél kétezerrel több, s ugyanakkor elmarad mintegy másfél-száz-kétszáz tanterem építése.

a vizsgálat során a népi ellenőrök megállapították, hogy az illetékesek igyekeznek enyhíteni a gondokat: például szolgálati lakásokat szabadítottak fel tanterem céljára, számos iskolában még a szertárakat is osztályteremmé alakították át. a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya, fölmérve a demográfiai távlatokat, kidolgozta az általános iskolai hálózat bővítésének, fejlesztésének 1985-ig szóló tervét. ebben elsősorban szervezési intézkedésekkel igyekeznek megoldást találni: módosítják az általános iskolai körzetek határát, ideiglenesen középiskolai tantermeket adnak át az alapfoku oktatás céljára. ily módon a zsufoltabb iskolákból más körzetekbe kerülve kedvezőbb feltételek közé jutnak a gyerekek, a középiskolák pedig később - amikor kamaszokba serdülnek a népes gyermekkorosztályok - ismét birtokba vehetik kikölcsonözött épületszárnyaikat. szervezési intézkedésekkel 210 tantermet lehet pótolni, ennyit nem kell megépíteni. feltétlenül szükséges azonban, hogy tető alá kerüljön újabb 1150 tanterem, s természetesen az is, amelynek építése - jóllehet célul tűzték, ebben a tervciklusban elmarad.

a népi ellenőrök úgy vélik, hogy a tanácsok erőfeszítéseinek eredményeként várható a feszültség enyhülése. nem tűnik elérhetetlen célnak, hogy 1985-re általánossá válják az egyműszakos, délelőtti oktatás. jelenleg a kis diákok felét tudják fogadni a napköziotthonok, öt esztendő múltán kétharmad részükre felülyelhetnek délután is a pedagógusok./mti/

- 2 -

bb.2. magyar könyvek, folyóiratok, hanglemezek külföldi kiállításokon, vásárokon

i km/mv/bc/ok ie

1980. január 22.

az idén több mint félszáz külföldi bemutatón, vásáron és egyéb kulturális rendezvényen „mutatkoznak be”, a magyar könyv-, és folyóiratkiadás újdonságai, hanglemezeink, az iskolákban használt korszerű tan- és szemléltető eszközök. a kultúra külkereskedelmi vállalat ez évi nap-tárában szófiától saó paulóig több tucatnyi kiállítási helyszínt szerepel.

a lemez- és zenei kiadók nemzetközi vásárán, amely a napokban zajlik cannes-ban a tavaly nagy sikerrel szerepelt pop együttesek és énekesek albumait, lemezeit, kazettáit mutatják be. kottákat, kottagrafikákat, partitúrákat, zeneműveket, zenei tárgyú könyveket állítanak ki a frankfurti zenei vásáron, amelyet február 23-a és 27-e között rendeznek meg.

a lipcsei tavaszi vásáron mintegy 1500 kötet ad keresztmetszetet a hazai magyar és idegen nyelvű könyvkiadás legfrisebb produktumaiból. lemezkiadásunkat is több száz klasszikus és könnyűzenei felvétel képviseli majd a vásárvárosban.

tizedik alkalommal lesznek jelen a magyar könyvek, folyóiratok és hanglemezek a brüsszeli nemzetközi könyv-vásáron március 15. és 23. között. a világ legjelentősebb gyermekkönyvkiadói adnak randevut minden évben a bolognai nemzetközi gyermekkönyv-kiállításon és vásáron. a magyar gyermek- és ifjúsági könyvkiadást a móra és a corvina kiadó mintegy félezer kötete reprezentálja majd a március utolsó hetében sorra kerülő rendezvényen.

első ízben rendeznek amszterdamban magyar hetet; ezen könyvek, folyóiratok, hanglemezek is képet adnak hazánk kulturális, szellemi életéről, a művészetek fejlődéséről. mintegy száz négyzetméternyi alapterületen másfélezer könyv, ezer hanglemez, több száz folyóirat, poszter kerül majd a kiállítás tárlóira.

/folyt.köv./

- 3 -

7

bb.2./ magyar könyvek 1. folyt./-ok

az oktatáshoz használt legkorszerűbb szemléltető eszközöket, video-berendezéseket, antropológiai, biológiai maketteket, modelleket, matematikai, fizikai szemléltető ábrákat mutat be a kultúra külkereskedelmi vállalat a dortmundban május első hetében sorra kerülő interschul kiállításon. a május 21. és 26. között nyitva tartó varsói nemzetközi könyvvásáron mintegy 1500 kötetrel lesz jelen a könyvkiadásunk. külön blokkban mutatják be a barióri ország fővárosában az akadémiai kiadó idegen nyelvű könyvtermésének legjavát, s ugyancsak külön kamara-tárlaton állítják majd ki a hazánk felszabadulásának 35. és józsef attila születésének 75. évfordulójára megjelent kiadványokat. már megkezdtek egy másik varsói kiállítás szervezését is: a lengyel fővárosban tartja ugyanis xiv. világkongresszusát a nemzetközi zeneoktatási társaság, s ezzel egyidőben rendezik meg az első varsói nemzetközi zeneműkiállítást. a tárlaton magyar részről a zeneműkiadó legújabb kiadványait mutatják majd be.

bár a második félév programját még csak a napokban pontosítják, már csaknem bizonyos, hogy eljutnak a magyar kultúra termékei a madridi és a nyugat-berlini könyvvásárra és könyvkiállításra, és részt veszünk a sao paulo-i nemzetközi könyvbiennálén és a belgrádi nemzetközi könyvvásáron is. már hagyományos a magyar könyvszakma jelenléte a frankfurti és a szófiai könyvvásáron, amelyen ismét több ezer könyvvel és folyóirattal képviselik magukat a hazai kiadók. göteborghban szeptemberben rendeznek magyar hetet. a több ezer könyvből, hanglemezből összeállítandó kiállítás anyagát az érdeklődők a helyszínen meg is vásárolhatják./mti/

-..-

bb.4. koncentrált utkorszerűsítés - a közúthálózat idej fejlesztési tervéből

i kf/gg/pp/ok ie

1980. január 22.

az úthálózat korlátozottabb fejlesztési lehetőségeinek koncentráálásával törekednek az ötödik ötéves tervben előírt legfontosabb feladatok teljesítésére arra, hogy a növekvő forgalom számára kielégítő szinten biztosítsák a szükséges feltételeket - hangsúlyozza a kpm közúti főosztályának idej terve. az eredeti cél az autópálya építésénél és a hid korszerűsítéseknél csak részben valósítható meg. a hid építéséknél és az utkorszerűsítéséknél a tervekkel egyezően teljesül./folyt.köv./

- 4 -

07

bb.4./ koncentrált 1. folyt./-ok

az eredetihez képest az idén lassu ütemben folytatódik az autópálya-hálózat építése. a közúti forgalom számára igen fontos m-3-as autópálya - az eredeti ütemnek megfelelően - őszre „eljut”, hatvanig, annál is inkább, mert az újabb szakasz mintegy 15 kilométeres részén már elkészült az érdesített homok-aszfalt burkolat is. folytatják a hatvan-gyöngyös közötti szakasz építését s tovább haladnak az m-1-es autópályán, ahol bicske és tatabánya között mintegy 20 kilométer hosszban egyszerre épül a kétszer kétsávos ut. a budapest-szeged közötti m-5-ös autópálya utépitése egyelőre szünetel, csak a fővárostól kecskemétig megkezdett hidépitéseket folytatják.

az utkorözerősítésekre fordítható egymilliárd forintot koncentráltan használják fel elsősorban a folyamatban levő városi átkelési szakaszok mielőbbi befejezésére, s a közbeeső, hozzájuk kapcsolódó hidak építésére, felújítására. új korszerűsítéseket nem kezdenek. a tervek szerint az idén összesen 32 kilométernyi ut teljes rekonstrukciójára kerül sor. elkészül többek között a 3-as számú főút miskolci bevezető, a városközpontot elkerülő szakasza; sátoraljaujhelyen a keskeny nyomvonalu vasuti pálya elbontásával együtt kerül sor a 37-es számú főút rekonstrukciójára. budapestten az m-1-m-7-es bevezető szakaszát hozzák rendbe, s az osztapenko szobor és a nagyszollosi ut között is kétszer négysávosra bővítik az utpályát. a városi szakaszokon kívül gondot fordítanak a főutak jó állapotára, arra, hogy a növekvő és egyre „nehezedő”, forgalom követelményeinek megfelelőhessenek. ennek érdekében az idén mintegy 900 kilométer hosszúságú ut burkolatát erősítik meg, látják el aszfaltiszonyeggel.

a terveknek megfelelően folytatódik és befejeződik a vasuttal közös program, a vasuti -közúti kereszteszek biztosítása. a közúti költségvetésből 22 utkereszteszédést látnak el korszerű fényorompóval. a nagy forgalmat nehezen bíró keskeny, vagy kisebb teherbírásu hidak közül 41-et korszerűsíteneek.
/folyt.köv./

07

- 5 -

bb.4./ koncentrált 2. folyt./-ok

a közuti igazgatóságoknak egyelőre a téli üzemeltetés, a hóeltakarítás, a síkosság elleni védekezés, majd a fagykárok helyreállítása ad nagy munkát. tevékenységükben előtérbe kerül a forgalmasabb utvonalakon az állagmegóvás, a burkolatok megerősítése, a helyenként előforduló hibák gyors kijavítása. az utvédelemmel kapcsolatos hatósági tevékenységet is erősítik egyebek között a tulsúlyos, a túlméretes járművek közlekedésének és különösen az alsóbbrendű utaknak a fokozottabb ellenőrzésével./mti/

-.-

bb.3. tavaszváró parkok - felkészülnek a fővárosi kertészek

i iv/gg/p bc ie

1980. január 22.

a főváros mintegy 1300 hektárnyi „nagy kertjét”, ugyan még hó fedí, de a fővárosi kertészeti vállalat parkfenntartó munkásai már a tavaszra készülnek a szabadban és a műhelyekben is. hozzálatlak a szökőkutak, csobogók szerkezetének karbantartásához, felújítják a vizoszlopokat fellövő, mot „téli álmukat alvó”, motoros szivattyukat is.

a vállalat műhelyeiben rendbehozzák a 150 kaszálógépet, amelyek egy óra alatt egyenként 3000 négyzetméter pázsitot nyírnak meg. a parkok mozgatható padjait, székeit ugyancsak a műhelyekben a raktározzák télviz idején. a mintegy 8.000 ülőalkalmatosság „felfrissülve”, „kijavítva”, és különböző színekre festve kerül majd vissza a helyére.

a kertészek az üvegházakban már elkezdték 45 ezer palánta gondozását, nevelését is, s az árvácskákkal és százszorszépekkel teli virágágyakban március közepétől gyönyörködhetnek majd a fővárosiak. átvizsgálják a tulipánhagymákat is: ezekből több mint 80.000 piros, sárga, cirmos virág diszlik majd budapest zöldterületét színezve././ mti/

-.-
6-6-

17

bb.5. magyar gyapjuból - új szövet gyártását kezdték meg a győri richards gyárban

cser/st/p ie

1980. január 22.

magyar gyapjuból készülő új szövet gyártását kezdték meg a győri richards gyárban. az új termék neve ponta, és női köpenyek, illetve férfi felöltők alapanyagául szolgál. a könnyű szövet filc-szerű, ugynevezett tükröszítő kikészítésű. a hazai és a külföldi piac is érdeklődik iránta. a győri gyár az új termék első díjat nyert azon a pályázaton, amelyet a múlt év elején hirdettek meg a könnyűipari minisztérium gyapju alapanyagu, elsősorban magyar gyapjuból készülő korszerű, új gyártmányok kifejlesztésére./mti/

bb.6. bányászlakás a muzeumban- összegyűjtik a hajdani bányászélet emlékeit pécsett

igó/st/p ie

1989. január 22.

várostarténeti és munkásmozgalmi muzeumot hoznak létre pécsett. az intézményt az ipari műemlékek számító 250 éves timárházban helyezik el, amelyet eredeti alakjában állítanak helyre. a tárgyi emlékeket a janus pannonius muzeum helytörténeti osztálya gyűjti, az írásos anyagot a baranya megyei levéltár készíti elő.

a mecsekaljai város életében több mint egy évszázada meghatározó szerepet játszik a bányamunkásság, ennek megfelelően a leendő muzeumban is kiemelt helyet kap a bányászok életmódjának és küzdelmének bemutatása. idős bányászok, veterán munkásmozgalmi harcosok számos értékes tárgyat és dokumentumot adtak át a készülő muzeumnak saját, féltve őrzött emlékeikből. pécsbányatelepen egy a századforduló idejéből származó tipikus bányászlakás berendezési tárgyait és használati eszközeit gyűjtötték be. számos archiv fényképet találtak az egykori bányászkolóniákról is. a kutatómunka során érdekes régi bányász-kellékek kerültek elő, például az ugynevezett farbőr, amelynek segítségével a meredek vágatokon csusztak le a bányászok, kerek tepszi, amelybe a csákánnyal fejtett szenet gyűjtötték, csobolyó, amiből a szomszédokat oltották.

a bányamunkások száz éves küzdelmének alig maradtak fenn írásos emlékei. inkább arról vannak dokumentumok, de arról már bőszégesen, hogy a hatóságok foglalkoztak az eseményekkel: sztrájkkal, gyűléssel, feljelentések, vizsgálati jegyzőkönyvek, bírói ítéletek, lefoglalt plakátok és röplapok idézik a harc éveit. s egy ritka tárgyi emlék: „munkát-kenyeret”, feliratu tábla, amelyet negyedszázadon át rejtegettek a bányászok./mti/

-.-
-7-

17

b.7. A tisztelendők - japánból

1 kj/bc/p ie

1980. január 22.

a televízió folytatja a tisztelendők című sorozatát: január 29-én a nirvánán című, japánról szóló dokumentumfilmet mutatja be. róbert lászló szerkesztő-rendező tokió forgatagában, kyoto pagodáiban, a fudzsijama peremén keresi a választ azokra a kérdésekre: hogyan keveredik a sintoizmus ősi hitgyakorlata, a különböző buddhista szekták tevékenysége a mai japán társadalom szokásaival. /mti/

--

-8-

bb 8. importot pótló, nagyhatású növényvédőszer - új üzem a peremartoni vegyipari vállalatnál

bév/um st ie

1980. január 22.

új üzem épült a peremartoni vegyipari vállalatnál, hogy gyártmányaival az importból származó gombaölvszereket helyettesítse. az évi háromezer tonna kapacitású új üzem építésével jelentős állomásához érkezett a peremartoni gyár növényvédőszergyártási programjának megvalósítása, ehhez a magyar-szovjet agrokémiai egyezmény alapján a szovjetunióból kapják a rézoxid kloridot, amelynek felhasználásával réz- és szerves hatóanyag tartalmú gombaölvszer keverékeket készítenek. az új gyár termelésével az idén a hazai szükséglet 60 százalékát kielégíti a peremartoni vállalat, 1982-ben pedig már a teljes hazai ellátást biztosítják ezekből a szerekből. a gombaölvszer termékcsalád első tagjait már vizsgáltatták a mezőgazdaságban. a miltox elnevezésű biztonságosan véd a peronoszpóra ellen, a trimifor pedig a peronoszpóra mellett a szürkerothadástól is megóvjaa a növényt. az idén már olyan gombaölvszer is nagyüzemi kísérletekbe kerül, amely nemcsak véd a gombafertőzéstől, hanem regenerálja is a beteg növényt. az új üzem a gombaölvszerek mellett hasonló alapanyagból készülő exportképes gumiipari segédanyagok gyártására is alkalmas. a két termékcsoporthoz gyártási arányait a mindenkori kereslet határozza meg. /mti/

--

bb 9. lépést tartanak a fejlődő nyomdatechnikával - új ofszet papír fűzfőről

bév/um st ie

1980. január 22.

aurora néven új ofszet papír gyártására rendezkedett be a fűzfői papírgyár. saját technológia és receptúra alapján felületkezelik terméküket, amely így porzásmentes, formatarató lesz és alkalmas a legigényesebb kiadványok, például színes reprodukciók vagy prospektusok készítésére is. az új termékkel azonos minőségű papírt eddig kizárólag külföldről szereztük be. most a gyár évi 10 ezer tonna gyártására vállalkozott.

az új termék bevezetése része annak a vállalati koncepciónak, hogy a termékstrukturát a rohamosan fejlődő nyomdatechnikához igazítsák. az idén tovább nő az üzemben a számítógépekhez és a különböző másolókhöz készülő papír mennyisége is, ugyanakkor csökken a fatartalmú papírok aránya, a stencilpapír gyártás. /mti/

--

- 9 -

8.10/um

830
/mti/

bb 10. jobban megszervezik a munkásszállítást az élelmiszer-
iparban

1 jf/tr um pp ie

1980. január 22.

az élelmiszeripar egyes vállalatainál, ahol a dolgozók jelentős része nap mint nap nagyobb távolságból - üzemi autóbuszokon vagy a volántól bérelt járművekkel - érkezik munkahelyére, indokolatlanul nagyok a munkásszállítás költségei. ezért a vállalatoknál most felméri a munkásszállítás helyzetét és a kiadások csökkentésére igyekeznek összehangolni a járművek menetrendjét.

az élelmiszeriparban mintegy 26 ezren utaznak a munkásjáratokon. legtöbbször a konzerviparban, ahol átlagosan naponként mintegy hétezer, a husiparban hétézren, a gabonatrösztvállalatainál pedig mintegy négyezren élnek ezzel a lehetőséggel. meglehetősen költséges a munkásszállítás; nem egy üzemi adatai szerint egy-egy dolgozó ilyen utazása havonta kétféle négyezer forintba kerül.

az autóbusz ellátás - a volántól bérelt járműveket is figyelembe véve - ebben az iparágban általában megfelelő. egyedül a tejiparban okoz gondot a saját autóbusz hiánya, mivel mindössze 5 van az üzemek tulajdonában. az autóbuszok a dolgozókat több faluból, nagyobb körzetből szállítják, és így általában nincs lehetőség arra, hogy naponta többször forduljanak. rossz a gépkocsivezetők munkaidő kihasználása is. ezen - ahol erre lehetőség van - azzal segítenek, hogy a sofőröket a reggeli beérkezés után más járművön foglalkoztatják.

a munkásszállításban mind több helyen jó szervezési megoldásokat alkalmaznak. a hűtőipari vállalat csepeli gyáregysége a tanács felkérésére saját gépjárműveivel menetrendszerűen szállítja a szabadkikötő uton - ahol bkv járatok nem közlekednek - más vállalatok dolgozóit is. hasonlóan jó kezdeményezés a debreceni konzervgyár és a helyi hunyadi mezőgazdasági tsz együttműködése, ennek keretében közösen használják a gépjárműparkot.

miután a munkásszállításhoz fontos vállalati érdekek fűződnek, a szállítást a továbbiakban sem korlátozzák, viszont a szükség van a gazdaságosabb üzemeltetésre. a költségek csökkentésére a járatok menetrendjét közösen ellenőrzik, egyeztetik az egymáshoz közel eső élelmiszeripari üzemek. például a kihasználatlan járatokat más időpontokban közlekedtetik, vagy arra törekednek, hogy a járművek más vállalatok utasait is felvegyék, javítva ezzel a járatok kihasználását. egyre több vállalat kezdeményezi a szorosabb együttműködést a volán-nal. /mti/

8.35/um

932
97

- 10 -

bb 11. több mint kilenc százalékkal nőtt az egy tehenre
jutó tejtermelés a somogyi termelőszövetkezetekben

káp/um st ie

1980. január 22.

a tejtermelés ösztönzésére bevezetett premizálási rendszer hatására somogy megye nagyüzemi tehenészetében tavaly 3076 literre növekedett a tehenenkénti átlagos hozam. először sikerült túllépni a megyében háromezer literes átlagot. a termelőszövetkezetek tehenészetében az előző évihez képest tavaly több mint kilenc százalékkal - 240 literrel - nőtt az egy tehenre jutó tejtermelés. kiemelkedően jó eredményt értek el a balatonkiliti és a barcsi termelőszövetkezetekben: átlaguk 5048 illetve 4305 liter. a szóródás azonban még mindig nagy, a tehenészetrel rendelkező 74 közös gazdaság közül mindössze 21 jutott túl a háromezer literes - ezen belül nyolc a 3500 literes - tehenenkénti tejtermelésen. hat szövetkezeti gazdaságban, köztük buzsákon, szőlősgyőrökön és törökkoppányban még mindig kétezer literen alúli az átlag. /mti/

-.-

bb 12. felhasználható 10 óra után!

szovjet vendégrendező a fővárosi operettszínházban, dráma-
kísérelt leninről a tháliában

1 me/s um ie

1980. január 22.

újabb bemutatókat készítenek elő a fővárosi színházak a szovjet dráma ez évadban zajló szemléjére. grigorij szpektor, a moszkvai kamara opera rendezője állítja színpadra sztrelnyikovnak a klasszikus orosz operett egyik népszerű mesterének a rab nő - a magyar előadásban violetta - című nagyoperettjét a fővárosi operettszínházban. a vendégrendező hétfőn érkezett budapestre, s kedden már megkezdte a próbák irányítását. lilia mihajlovna talankina moszkvai koreográfus és balettmester is közreműködik a produkció létrehozásában: január végétől koreografálja és tanítja az operett táncsármait. a romantikus történetet kétféle szereposztásban viszik színre, a címszerepet gallai judit és tiboldi mária játssza felváltva. a bemutató március 7-én lesz.

/folyt.köv./

- 11 -

8.45/um

940
97

bb 12. /szovjet ...folyt./um

a thália színházban kortárs szerző mihalij satrov: ég-szinkék lovak vörös fűvön című művét mutatják be. a leninről szóló darab - a szerző műfaji meghatározása szerint dráma-kísérlet - magyar előadása különbözik majd a moszkvai komszomol színház-belitől, szövege rövidebb, zenéje gazdagabb lesz. a rendező kővári katalin a szerzővel együtt alakította ki a darab magyar változatát ezekben a napokban moszkvában, s megnézte az ottani produkciót, amelyet nagy sikerrel játszanak. a próbákat február 6-án kezdik. lenin alakját szabó gyula személyesíti meg. március 14-én a darab magyarországi ősbemutatóján részt vesz satrov is.

viktor rozov: „a siketfajd fészke”, című művét is február elejétől próbálják a játékszinben. a mai témájú - moszkvában játszódó - történetet benedek árpád fordította magyarra és ő rendezi első ízben magyarországon. a 15 szerepet más-más színházak művészei alakítják. ezt a művet április 3-án láthatja először a közönség. /mti/

..-

bb 13. gázömlés miatt forgalomelterelés

i sz/mv um hgy

1980. január 22.

keddre virradó éjszaka a viii. kerület hungária körut és a salgótarjáni ut kereszteződésénél, eddig ismeretlen okból, megsérült a föld alatt egy 800 milliméteres gázcső, ami gázömlést okozott. a gázművek szakemberei a reggeli órákban a hiba feltárásán dolgoztak. az ügyeleti tájékoztatás szerint lehet, hogy a helyreállítási munkák több napot is igénybe vesznek. addig is a bkv forgalomelterelésre kényszerül, s a 75-ös trolibuszokat utvonalmegszakítással közlekedtetik. a népliget és a salgótarjáni ut közötti szakaszon autóbuszokkal helyettesítik a trolibuszokat. egyébként a környék gázellátása zavartalan. /mti/

..-

bb 14. vince napi olvadás

i sz/mv um hgy

1980. január 22.

„ha csorog vince, teik a pince”, - így szól a népi mondás, vagyis ha az olvadás megkezdődik vince napján, gazdag lesz a szőlőtermés. s valóban, keddre enyhébb idő köszöntött be, több fokkal is emelkedett a hőmérséklet, a déli légáramlás megerősödő szelet is hozott magával. ennek megfelelően hajnalban is csak fagypont körüli, vagy valamivel alacsonyabb volt a hőmérséklet, s napközben, illetve a következő egy-két napban sem számíthatunk sokkal hidegebbre.

az utinform tájékoztatása szerint a főközlekedési utak nagyrészt szárazak, egyedül zalában sikosak néhány helyen. az alsóbbrendű utak országszerte sikosak, néhol jégbordások. ezért továbbra is mintegy 150 utfenntartó gép járja az utakat.

/mti/
8.25/um

- 12 -

95

bb 15. új autóbuszcsalád sorozatgyártása kezdődött a székesfehérvári ikarusban

zsi/um ká hgy

1980. január 22.

magyar-csehszlovák kooperációban új autóbusz-család sorozatgyártása kezdődött kedden az ikarus székesfehérvári gyárában. az ik-543 típusú „midi”, kisautóbusz 23 személyes és városi, távolsági forgalom céljaira, valamint munkásszállításra egyaránt alkalmas. a csehszlovák avia gyár 59 kilowatt teljesítményű motorjához és alvázához áramvonalas, panoráma ablakos karosszéria készül székesfehérváron. a korábbi kocsi-tól a midi abban is különbözik, hogy műanyag karosszéria elemeket építettek be, így a lökhárítók és ajtók üvegszálás poliészterből készültek.

az ik-543 „midi”, típusú kisautóbuszból az idén 200-at gyártanak székesfehérváron, nagyrészt csehszlovák megrendelésre, de több közel-keleti országba is mintapéldányokat küldenek. az új autóbusz családból még az idén további kocsi-típusok nullszériája készül el. /mti/

..-

bb 16. felújítások győr legforgalmasabb felüljáróján

cser/um ká hgy

1980. január 22.

felújítási munkák kezdődtek kedden győr legfontosabb felüljáróján, a lenin hidon. a hid a budapest - bécs közötti nemzetközi vasútvonalon ível át és győr belvárosát köti össze a legsűrűbben lakott déli városrészsel. a hid egyúttal a balaton felé vezető két főutvonal ki-, illetve bevezető szakasza. a felújítási munkák idejére részleges forgalomkorlátozást vezetnek be, ezért a helyi és az átmenő forgalomban résztvevő autósoknak ajánlatos a hidat elkerülni. a felújítás előreláthatóan egy hétig tart. /mti/

..-

bb 17. halálos balesetek

gk um hgy

1980. január 22.

székesfehérvár belterületén ritter frigyés 28 éves benzinkutkezelő, helyi lakos által vezetett személygépkocsi az uttesten megcsuszott, és egy betonoszlopnak ütközött. ritter kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint ritter a személygépkocsit nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség az ügyben folytatja a vizsgálatot.

szabolcs-szatmár megyében, a tyukodi kossuth mgtsz területén fakitermelés közben rádólt egy fa bakó bálint 45 éves tsz-tag, tyukodi lakosra, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

- 13 -

11.35/um

bb 18. préri tenyésztők

káp/um ká hgy

1980. január 22.

a balatonnagyberényi állami gazdaság az ugynevezett préri husmarha eladása mellett megkezdte a tenyésztők értékesítését is. az első szállítmányt győr-sopron megyébe irányította, s az idén összesen 200 rideden tartott tenyészűszőt ad el más gazdaságoknak.

hat esztendővel ezelőtt ötven hereford préri űszőt és két bikát importált az állami gazdaság. ezekkel népesítette be a több mint félezer hektárnyi kiterjedésű, berkes, bozótos, nádas területét, hogy husmarha tenyésztéssel hasznosítsa a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan pusztaságot. a zord időjárást jól tűrő, igénytelen állatok meghonosodtak a gazdaságban, s a magyar tarka-fajtával keresztezett állomány ma már eléri a háromezret. az állatok a szabadban ellenek, ott nőnek fel és edződnek meg. a magyar préri marhának is nevezhető fajta minimális mennyiségű abraktakarmányt, szénát igényel. a szarvasmarhák a mostani kemény hidegeket is kitűnően tűrik, az ujszülöttek között minimális az elhullás. /mti/

--

bb 19. atomerőművi javítóberendezés kaposvárról

káp/um ká hgy

1980. január 22.

a csepel művek egyedi gépgyára kaposvári nehézszerkezetgyárban elkészült az év első atomerőművi javítóberendezése. ládába csomagolták és előkészítették szállításra az ndk-ba. a kgst megállapodás értelmében ennek a kisegítő berendezésnek a gyártását a kaposvári üzem vállalta, és az idén négyet készít.

a speciális berendezés fontos funkciót tölt be az atomerőmű hűtőberendezésének csőrendszerénél előforduló meghibásodás gyors, biztonságos kijavításánál. automatikus vezérléssel forgácsolásra, furás-marásra, hegesztésre, és ugynevezett „begörgőzésre”, használják. az idei első exportszállítmányt január végén követi a második. /mti/

--

- 14 -

11.45/um

12.35
hgy

bb 20. csikós-nagy béla moszkvába utazott

sl/mmm um pp hgy

1980. január 22.

csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke kedden - nyikolaj gluskov miniszternek, a szovjetunió állami árbizottság elnökének meghívására - moszkvába utazott a két hivatal közötti további együttműködés módozatainak megtárgyalására.

csikós-nagy béla részt vesz a kgst anyagi-műszaki ellátási és együttműködési bizottság 10. ülésén, ahol a magyar delegációt vezeti. a tanácskozáson megvitatják a tagországok javaslatait az energia- és fűtőanyag takarékosagra, programot dolgoznak ki a tüzálló anyagokkal történő hatékonyabb gazdálkodásra és meghatározzák az ujonnan létesítendő nemzetközi ágazati anyagi-műszaki ellátási együttműködési tudományos információs rendszer irányelveit. /mti/

--

bb 21. elhunyt lakatos géza

mi um pr hgy

1980. január 22.

Lakatos géza nyugállományu alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje - aki 1944 óta volt tagja a pártnak - életének 52. évében hosszan tartó betegség után elhunyt. temetése katonai tiszteletadással január 29-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ceglédi városi bizottsága

belügyminisztérium

magyar partizán szövetség

/mti/

--

bb.22. közlekedési baleset

mm/ra hgy

1980. január 22.

győr-sopron megyében a csorna és szárföld közötti utszakason szakály györgy 21 éves kertész szakmunkás jánossomorjai lakos motorkerékpárjával nekiütözött egy előtte haladó lovaskocsinak és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint szakály figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

--

12.10/ra

-15-

1400

bb 18. préri tenyésztők

káp/um ká hgy

1980. január 22.

a balatonmagybereki állami gazdaság az ugynevezett préri husmarha eladása mellett megkezdte a tenyésztők értékesítését is. az első szállitmányt győr-sopron megyébe irányította, s az idén összesen 200 ridegen tartott tenyésztőt ad el más gazdaságoknak.

hat esztendővel ezelőtt ötven hereford préri üszőt és két bikát importált az állami gazdaság. ezekkel népesítette be a több mint félezer hektárnyi kiterjedésű, berkes, bozótos, nádas területét, hogy husmarha tenyésztéssel hasznosítsa a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan pusztaságot. a zord időjárást jól tűrő, igénytelen állatok meghonosodtak a gazdaságban, s a magyar tarka-fajttával keresztezett állomány ma már eléri a háromezret. az állatok a szabadban ellenek, ott nőnek fel és edződnek meg. a magyar préri marhának is nevezhető fajta minimális mennyiségű abrakot igényel, szénát igényel. a szarvasmarhák a mostani kemény hidegeket is kitűnően tűrik, az ujszülöttek között minimális az elhullás. /mti/

--

bb 19. atomerőművi javítóberendezés kaposvárról

káp/um ká hgy

1980. január 22.

a csepel művek egyedi gépgyára kaposvári nehézgépgyárban elkészült az év első atomerőművi javítóberendezése. ládába csomagolták és előkészítették szállításra az ndk-ba. a kgst megállapodás értelmében ennek a kisegítő berendezésnek a gyártását a kaposvári üzem vállalta, és az idén négyet készít.

a speciális berendezés fontos funkciót tölt be az atomerőmű hűtőberendezésének csőrendszerénél előforduló meghibásodás gyors, biztonságos kijavításánál. automatikus vezérlései forgácsolásra, furás-marásra, hegesztésre, és ugynevezett „begörgőzésre” használják. az idei első exportszállitmányt január végén követi a második. /mti/

--

- 14 -

11.45/um

12.35
hgy

bb 20. csikós-nagy béla moszkvába utazott

sl/mmm um pp hgy

1980. január 22.

csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke kedden - nyikolaj gluskov miniszternek, a szovjetunió állami árbizottság elnökének meghívására - moszkvába utazott a két hivatal közötti további együttműködés módjait megvitálgatására.

csikós-nagy béla részt vesz a kgst anyagi-műszaki ellátási és együttműködési bizottság 10. ülésén, ahol a magyar delegációt vezeti. a tanácskozáson megvitatják a tagországok javaslatait az energia- és fűtőanyag takarékosagra, programot dolgoznak ki a tüzálló anyagokkal történő hatékonyabb gazdálkodásra és meghatározzák az újonnan létesítendő nemzetközi ágazati anyagi-műszaki ellátási együttműködési tudományos információs rendszer irányelveit. /mti/

--

bb 21. elhunyt lakatos géza

mi um pr hgy

1980. január 22.

Lakatos géza nyugállományú alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje - aki 1944 óta volt tagja a pártnak - életének 52. évében hosszan tartó betegség után elhunyt. temetése katonai tiszteletadással január 29-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ceglédi városi bizottsága

belügyminisztérium

/mti/

magyar partizán szövetség

--

bb.22. közlekedési baleset

mm/ra hgy

1980. január 22.

győr-sopron megyében a csorna és szárföld közötti utszakaszon szakály györgy 21 éves kertész szakmunkás jánossomorjai lakos motorkerékpárjával nekiütközött egy előtte haladó lovaskocsinak és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint szakály figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

--

12.10/ra

-15-

1400

bb.23. előszállítás irányvonalakkal

kör/ra ká hgy

1980. január 22.

az enyhére fordult időjárásban fellazultak, a depóniákba gyűjtött kavics-és kőhegyek. könnyebben rakodhattak, s a máv miskolci igazgatóságának területén kedden elindulhattak az első irányvonalok. az előszállításokra a máv miskolci igazgatósága tizenegy vállalattal kötött szerződést. a borsodi vegyi kombinát, az ózdi kohászati üzemek, az észak-magyarországi tüzip és több más vállalat az előszállítási szerződés értelmében többek között műtrágya, kavics, zuzalékkő szállítványokat hozták előre, a második és harmadik negyedévről. mind ezért jelentős fuvarkedvezményt kapnak./mti/

--

bb.24. időjárásjelentés

ra ie

1980. január 22.

a meteorológiai intézet jelenti január 22-án, kedden 13.00 órakor:

változékonyabb idő.

kontinensünk keleti részén, a szovjetunió európai területén, a keleti kárpátok és a balkán térségében napok óta nem változik az időjárás jellege. a nagy térségű, gyenge, leszálló légmozgások hatására csendes, párás, helyenként egész nap ködös téli idő van, számottevő mennyiségű csapadék sehol sem hullik. a középpontjával a brit-szigetek térségében elhelyezkedő alacsony nyomású légörvény helyzete alig változik, hatása azonban európa egyre nagyobb hányadára terjed ki, egyre több helyen teszi változékonyabbá az időjárást. nyugat európában a szokatlantul enyhe, esős idő után ismét lehülés kezdődött. az említett légörvény középpontjától távolabb fekvő közép-európában egyelőre kevésbé változékony, jobbára borult, párás az idő. a kárpát medence időjárásában várhatóan egyre nagyobb szerepe lesz a változékonyaságot hozó alacsony nyomású légörvénynek.

hétfőn hazánk nagy része fölött erősen felhős, sőt borult volt az ég, csak a tiszántulon sütött ki a nap egy-két órára. többfelé napközben is párás maradt a levegő, a dunántul nyugati-dél nyugati részén pedig néhány helyen szállingózott a hó. a lehullott hó mennyisége csapadéknál nem volt több. délutánra mínusz 2 - plusz 3 fokig emelkedett a hőmérséklet. éjszaka tulnyomóan borult volt az ég, nyugaton megélnkült a déli szél. hajnalra csak 0 - mínusz 4 fokig hült le a levegő, csupán a nyírség északkeleti felében mértek mínusz 5 - mínusz 10 fokot. délelőt az ország északnyugati részén borult, délkeleten változóan felhős volt az ég, a déli szél főként a dunántulon élénkült meg többfelé. a hőmérséklet 11 órára mínusz 2 - plusz 3 fokig emelkedett.

/folyt.köv./

13.25/ra

1405

-16-

bb.24. / időjárás ... folyt.-ra

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,8 fok volt, a százéves átlagnál 2,2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mb, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás szerda estig:

eleinte: nyugaton borult, keleten változóan felhős idő. később: keleten is erősen megnövekvő felhőzet. előbb nyugaton, majd többfelé havas eső, eső. többfelé megerősödő, időnként viharos déli, délnyugati, majd nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0 fok körül, keleten néhány szélvédett helyen mínusz 5 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: néhány fokkal 0 fok fölött.

a duna vizállása budapestnél: 184 cm, a viz hőmérséklete: 0.4 fok c.
/mti/

--

bb 25. műemléki felújítások, lakásépítkezések - sopron idei fejlesztési tervéből

cser/um ká ie

1980. január 22.

városi tanácsülésen tárgyalták és fogadták el kedden sopron idei költségvetési és fejlesztési tervét. a tanács 1980-ban 571 millió forinttal gazdálkodik, amiből 230 millió jut fejlesztésekre, beruházásokra. a tanácsülésen hangsúlyozták, hogy sopron a takarékos gazdálkodást érvényesítve is tovább szépül, gyarapodik az ötödik ötéves terv utolsó esztendejében.

tanácsi beruházásból 290 lakás épül az idén. folytatják a jereván lakótelep építését, ahol összesen 3 ezer lakás kap helyet. ez lesz az ország egyik legszebb fekvésű lakótelepe az ikva folyó mellett, az alpok keleti nyulványai és a bécsi dombok között elterülő völgyben. további 180 otp-lakást is átadnak a városban

a tanácstagok megalégedéssel nyugtázták, hogy folytatódik a középkori belváros felújítása. újabb barokk épületeket hoznak rendbe. a foghijas telkekre a környezetbe illő modern épületeket emelnek.

/folyt.köv./

- 17 -

13.45.um

1410

bb 25. /műemléki...folyt./um

a műemléki környezetben a hétvégeken már nincs gépkocsiforgalom, s amint megvalósulnak a belvárosban tervezett utépitések, parkolóhely fejlesztések, akkor végleg kitiltják a járműveket ebből a páratlan műemléki környezetből.

sopron fejlesztésében, csinosításában kiemelkedő munkát végez a városszépítő egyesület, amely 110 éve fejti ki tevékenységét. az egyesület szervezésében, támogatásával új parkok, sétányok épülnek 1980-ban. /mti/

.-

bb 26. megemlékezés riesz frigyestről

dob/um st ie

1980. január 22.

szegeden kedden megemlékeztek riesz frigyestről, a funkcionális analízis egyik megalapítójaként világszerte ismert nagy matematikusról, születésének századik évfordulója alkalmából. a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége, valamint a bolyai jános matematikai társulat képviselői megkoszorúzták a szegedi nemzeti panteonban a nagy tudós emlékének őrző domborművet és emléktáblát. /mti/

.-

bb 27. lopott kocsival, részegen vezetett - a büntetés két évi fegyház

cser/um st ie

1980. január 22.

szilágyi jános 32 éves berettyóújfalui lakos a múlt év szeptemberében ellopta egy osztrák turista gépkocsiját, eladta a benne lévő értékes tárgyakat, s elköltötte a kocsiban talált pénzt. a kocsit erősen ittas állapotban vezette. két alkalommal karambolozott is, míg a rendőrség elfogta. a győri megyei bíróság kedden szilágyi jánost két évi fegyházra ítélte és két évre a gépjárművezetéstől is eltiltotta. a bíróság súlyosbíró körülményként értékelte a súlyos itasságot, a külföldi állampolgár sérelmére elkövetett lopást. az ítélet jogerős. /mti/

.-

- 18 -

14.00/um

1480

bb 28. energiahordozó-ellátásunkról tárgyalt a bányaiipari szakszervezet központi vezetősége

t sb/gg um pp ie

1980. január 22.

a szénbányászok helytállásának, áldozatkészségének eredménye, hogy munkával töltött szabadnapjaikon tavaly 920 ezer tonna szennel - 15 napi átlagtermeléssel - járultak hozzá a terv teljesítéséhez és 460 ezer tonna túlteljesítéséhez, amellyel jelentős importtól tehermentesítették az országot - hangsúlyozta kapolyi lászló nehézipari miniszterhelyettes, aki kedden a bányászok múlt évi munkájáról és az idei feladatokról tájékoztatta a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségét. az ország az idén előirányzott 25,5 millió tonna szén felszínre hozásában sem elkülönítheti azt az energiát, amit a bányászok a szabadnapos termeléssel adhatnak. a kőolaj- és földgáz bányászoknak - akik a hazai energiahordozóknak kétharmadát termelik - a múlt évi előirányzat sikeres túlteljesítése után az idén további erőfeszítéseket kell tenniük, hogy a kimerülő szénhidrogénmezők pótlásával, másodlagos termelési eljárásokkal megakadályozzák a termelés csökkenését, fenntartsák az előző évi szintet.

belföldi ellátásunk mintegy másfélmillió tonna szén importját teszi szükségessé, s ennek túlnyomó részét hosszú lejáratú államközi szerződések alapján kapjuk meg. kőolajból 10,6 millió tonnát dolgozunk fel; ehhez 2,1 millió tonnával járul hozzá a hazai termelés, a többinek a túlnyomó részét a szovjetunió szállítja. a hazai hatmilliárd köbméteres földgáztermelést is négy milliárd köbméter import, elsősorban szovjet szállítás egészíti ki.

a hazai energiahordozók termelésében a követelmények növekedtek, és ezért különösen fontos, hogy a műszaki fejlesztéssel szorosan párosuljon a termelés-szervezés korszerűsítése. kapolyi lászló hangsúlyozta, hogy amilyen indokolt volt a bányászat technikai eszközeinek fejlesztése, épp oly fontos a rendelkezésre álló eszközöknek az eddiginél gondosabb kihasználása. meg kell teremteni a feltételeit a komplexen gépesített vágatkihajtási és termelési rendszerek, valamint a számítógéppel vezérelt folyamatirányítás kiterjesztésének. nagy figyelmet kell fordítani arról, hogy az idén jól megalapozzák a következő tervidőszakot, a folyamatban lévő nagyberuházások és vállalati fejlesztések meggyorsítását. a nehézipar egészében a beruházási előirányzat az idén mintegy 10 százalékkal csökkent, de az energetikai iparágakban a múlt évvel azonos szintű. ez a körülmény is jelzi a hazai energiahordozók iránti megkülönböztetett figyelmet, és aláhúzza azt a követelményt, hogy a fejlesztési erőforrásokat a lehető leghatékonyabban és minél gyorsabban hasznosítsák.

/folyt.köv./

- 19 -

14.10/um

1480



bb 28. /energiahordozó...folyt./um

az ülésen Lajer László a szakszervezet titkára rámutatott arra, hogy az idén szükségszerűen feszítettebbek a bányai feladatai, amelyek teljesítését a maga sajátos mozgalmi eszközeivel támogatja a szakszervezet is. indokoltnak látja azonban azt is, hogy a zavartalanabb termelési feltételek megteremtése érdekében az eddiginél nagyobb gondot fordítsanak a bányászat háttérparának fejlesztésére. ugyanakkor a gazdasági vezetőknek és a szakszervezeti testületeknek át kell tekinteniük a munkahelyek, vállalatok ötéves szociálpolitikai terveit és ahol szükséges, meg kell gyorsítani végrehajtásukat, hogy az év végéig teljesítsék az ötéves programot. /mti/

-.-

bb 29. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14:ig

1980. január 22.

um

1. tervek az általános iskolák zsúfoltságának enyhítésére /fővárosi nevelési bizottságok /1.jav./
2. magyar kulturális termékek külföldön
3. készülnek a tavaszra a budapesti kertészek
4. a közutak idejének fejlesztési tervéből /2.jav./
5. új szövet gyártását kezdték meg győrött /3.jav./
6. bányászati múzeum
7. tisztelendők - japánból - tv sorozat /4.jav./
8. új üzem a peremartoni vegyipari vállalatnál
9. új ofszet papír fűzfőről
10. munkásszállítás az élelmiszeriparban
11. nőtt a tejtermelés somogyban /6.jav./
12. szovjet vendégrendező az operettszínházban
13. gázömlés miatt forgalomelterelés
14. vince napi olvadás
15. új autóbusszalád sorozatgyártása kezdődött
16. felújítások győr legforgalmasabb felüljáróján
17. halálos balesetek
18. préri tenyésztés
19. atomerőművi javítóberendezés kaposvárról
20. csikós-nagy béla moszkvába utazott
21. elhunyt lakatos géza
22. közlekedési baleset
23. előszállítás irányvonalakkal
24. időjárásjelentés
25. soproni tanácsülés az idejéről
26. megemlékezés riesz frigyéről
27. részeg vezetésért két évi fegyház
28. a bányai szakszervezet kv. ülése az energiahordozókról
29. hírszolgálat

- 20 -

14.25/um

bb 30. otthon foglalkozó uránbányászok - sikeres munkáslakás építési akció a mecseki ércbányáknál

han/um st ie

1980. január 22.

a mecseki ércbányák műszaki klubjában harminckét otthonalapító vette át kedden új lakása kulcsát: az ércbányász lakásépítő és fenntartó szövetkezet munkáslakásépítési akciójában jutottak lakáshoz a pécs déli részén terjeszkedő Lvov kertvárosban.

a vállalat hat évvel ezelőtt szervezett első ízben munkáslakás építési akciót. a gyors és jó előkészítés eredményeként az első két ütem közel háromszáz lakása rekordidő alatt felépült. ez adott kedvet a folytatáshoz. a iii. ütemben felépülő 190 lakásra vonatkozó szerződéseket a múlt év derekán írták alá, s az idén ősszel már az utolsó lakásokba is beköltözhetnek a tulajdonosok. közülük 134-en az ércbányászati vállalat dolgozói, akiknek lakásépítését a vállalat több mint tízmillió forinttal támogatja. a többiek olyan építetők, akik legalább nyolc-tíz éve voltak tagjai más szövetkezetnek, de lakásgondjuk máig megoldatlan maradt. a csatlakozás lehetősége nekik is nagy segítség.

az ércbányász munkáslakás építési akció folytatódik, rövidesen újabb szerződéseket kötnek. /mti/

-.-

bb.31. aranyosapáti új élet: az első zárszámadás szabolcs-szatmárban

kal/st/ok ie

1980. január 22.

az aranyosapáti új élet termelőszövetkezetben rendezett zárszámadó közgyűléssel kedden megkezdődtek a tavalyi esztendő munkáját értékelő, s az idején tennivalókat megtárgyaló zárszámadások szabolcs-szatmár megyében. a mostoha időjárás, a tél végi árvíz és a kora tavaszi fagy ellenére az aranyosapátiak jó eredményeket értek el a növénytermesztésben és állattenyésztésben. az 1800 hektáron 330 taggal gazdálkodó szövetkezet termelési eredménye 8,6 százalékkal, nyeresége pedig 7,7 százalékkal haladta meg a tavalyi előzőt. a személyi jövedelem elérte a 37.500 forintot. az előző évihez képest 500 literrel növelték az egy tehénre jutó tejtermelést. a múlt évben már jól hasznosították a közös gazdaság földjeiről készült talajtrágyát: jelentős mennyiségű műtrágyát takarítottak meg úgy, hogy közben nőttek a termésátlagok. jó eredménnyel járt a munkagépezetők energiatakarékosságra ösztönző differenciált premizálásának bevezetése is. /folyt.köv./

- 21 -

15.25/-ok

16

bb.31./ aranyosapáti 1. folyt./-ok

127 szabolcs-szatmári termelőszövetkezetek vezetői számolnak be a következő napokban a tagságnak, miként tevékenykedtek a gazdaságok 1979-ben. összességében jó eredményt könyvelhetnek el a megye közös gazdaságai. igen jó átlagot értek el a kukoricatermesztésben - ez ellensúlyozta az aszály miatt a kalászosokban keletkezett kieséseket. megközelítette a korábbi csúcsokat a burgonya, a dohány és a napraforgó termésátlaga, s minden korábbinál több szabolcsi alma került exportra. az előzetes számítások szerint a tsz-ekben a tagok jövedelme 1,2 százalékkal, a gazdaságok árbevétele pedig 5,5 százalékkal nőtt. több jelentős beruházás szolgálta a múlt évben a megye mezőgazdaságának fejlesztését. papon és varsánygyűrűn például automatizált csirkenevelő készült el, fehérgyarmaton, vásárosnaményban, nagykállóban és tiszavasváriban pedig a sertéstelepek rekonstrukcióját végezték el./mti/

bb.33. elhunyt hidas antal

1980. január 22.

ok ie

! hidas antal !
! 1899-1980 !

mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy január 22-én, hosszantartó betegség után elhunyt hidas antal elvtárs, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom régi harcosa, kossuth díjas költő, író, a magyar írók szövetségének tagja.

hidas antal elvtárs temetése január 25-én, pénteken 14 órakor lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

elhunyt elvtársunk barátai, harcostársai és munkatársai 13.30 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

mszmp központi bizottsága
kulturális minisztérium
magyar írók szövetsége

/folyt.köv./

x x x

- 22 -

15.30/-ok

16⁰

bb.32. megenyhült a január - benépesültek a kertek a mecsek vidékén

igó/st/ok ie

1980. január 22.

a mecsek vidékén kedden benépesültek a zöltség-, gyümölcs- és szőlőkertek, miután hirtelen megenyhült az időjárás. a fák lerázták magukról a zuzmarát, a földeken pedig gyors olvadásnak indult a hó. emberek ezrei dolgoztak a szabadban: szinte koratavaszi képet mutatott a baranyai határ. a tenkes-hegy déli lankáin - a siklói kiskertekben - megkezdtek a primörnek szánt zöldborsó vetését. ha visszatér is a tél, biztonságban lesz a növény, hiszen még kisorolt állapotban is elbir nyolc-tíz fokos hideget és kedvező esetben május elején piacra kerülhet a borsó. a „vörösborok hazájában”, villányban, a szőlőtőkét metszették. a borgazdasági kombinát ültetvényein háromszáz ember kezében csattogott a metszőolló. az enyhe téli napokat kihasználva várhatóan március elejére befejezik a nagy munkát a csaknem ezer hektárnyi szőlőterületen. a pécsi állami gazdaság gyümölcsöseiben emberi és gépi erővel folyt a fák koronaalakító metszése. a mecsek-duna-dráva háromszögben, ahol körülbelül félmillió négyzetméternyi fólia alatt hajtának az idén zöltséget, a kertészek a tápkockákat készítették és a korai növények magvait vetették. megélnék a baranyai szántóföldek is. a vontatók hosszú sora szállította a majorokból az istállótrágyát a táblák szélére, a kedvező időben felszállt növényvédő repülőgépek pedig műtrágyát szórtak az őszi gabonára. a határt járó agronómusok véleménye szerint mindeddig jól teleltek a vetések a hótakaró védelme alatt./mti/

bb.34. az obt tudományos bizottságának országos konferenciája

t of/mm/pr/ok ie

1980. január 22.

jelentősen megnőtt az utóbbi években a magyar békemozgalomban a tudomány, a kultúra művelőinek cselekvő részvétele: hazánkban a szellemi munkával párosult aktív közéleti tevékenységnek érzékelhető hatása van a béke érdekében kifejtett tömegpolitikai munkában. e fő gondolatok jegyében és egyik konkrét megnyilvánulásaként rendezett kedden - egész napos programmal - békemozgalmi konferenciát budapestben az országos béketanács tudományos bizottsága, közösen a tit-tel és a mtesz-szel.

/folyt.köv./

- 23 -

16.00/-ok

16³⁰

bb.34./ az obt tudományos 1. folyt./-ok

az értelmiség feladatai a béke és a társadalmi haladás szolgálatában - így adtak címet és választottak közérdekű témakört a tanácskozáshoz, amelyet a tit budapesti stúdiójában tartottak. körülbelül 250-en kaptak meghívást béke-mozgalmunk népes seregének aktivistái közül: a tudomány, az irodalom és a művészetek, a műszaki élet, valamint az orvos- és pedagógustársadalom képviselői, közéleti munkásai. céljának megfelelően a tanácskozás felhívta a hazai értelmiségiek és a közvélemény figyelmét arra a fontos szerepre, amelyet értelmiségünk legjobbjai a társadalmi haladás és a béke ügyének előmozdítása érdekében mindig is vállaltak, vállalnak napjainkban és tovább örökítenek a következő generációknak. a figyelem fókuszába került - többféleképpen is megfogalmazták a felszólalók, - hogy nálunk a társadalmi szerkezet átrendeződése, a fizikai és a szellemi munka arányának változása, a gazdaság intenzív fejlesztése, a tudomány és a kultúra iránti növekvő társadalmiság-egylett jár az értelmiség szerepének és jelentőségének további erősödésével. e megállapítás háttérében olyan tények huzódnak meg, hogy hazánkban az elmúlt 30 évben hat-szorosára nőtt az értelmiség létszáma. a ma aktív értelmiség-iek kétharmada származik munkás- vagy parasztszülőktől, azok eredeti foglalkozása szerint. természetes tehát, hogy szocialista társadalmunkban mind nagyobb hányadban vesz ki részüket a szellemi foglalkozásuk a békére nevelés és a békeépítés soron levő feladatainak megoldásából. ilyen küldetésükhöz, közvéleményformáló tevékenységükhöz jó keretet ad az obt-nél hosszú idő óta működő tudományos bizottság.

dr. szádeczky-kardoss elemér akadémikus, az obt tudományos bizottságának elnöke megnyitójában - egyebek között - abban jelelte meg az értelmiségiek békemunkájának kulcskérdését: segítsék eligazodni az embereket a korunkban szinte hömpölygő információk áradatában, különösen a világpolitikai történések értékelésében, az emberiség sorskérdéseinek értelmezésében és megoldásuk lehetőségében. kitért arra, hogy napjainkban európa-szerte mind behatóbban foglalkozik - a béke világtanács törekvéseihez hasonlóan - a legtöbb nemzeti békemozgalom a társadalmi erők, a haladó közvélemény progresszív formálásával és mozgósításával, a felnövekvő generációk békére nevelésével. a jobb jövőért: küzdő emberiség élő lelkesmerete kíván lenni az értelmiségieket is csatasorba állító békemozgalom. nagytudású, magas képzettségű aktivistái a haladó politikai törekvésekhez folyamatosan alkotnak-adnak érvanyagot, mindenki által megérthető tájékoztatást.
/folyt.köv./

- 24 -

16.10/-ok

16uo

bb.34./ az obt tudományos 2. folyt./-ok

dr. köpeczi béla akadémikus, az obt főtitkárhelyettese „értelmiség, társadalmi haladás, béke,, címmel tartott vitaindító előadásának azt volt - történelmi tapasztalatokkal, tényekkel, adatokkal is alátámasztott - fő gondolata, hogy a békés egymás mellett élés politikájának nincs alternatívája. sokat tehetnek az értelmiségiek - tudásuknál, társadalmi állásuknál, munkakörüknél fogva - azért, hogy az emberekben tudatosodjon: nem elég a háborút elítélni, a humanista eszmék jegyében védeni a békét, hanem keresni kell azokat a valóságos társadalmi-politikai erőket és eszközöket, amelyek révén ténylegesen elkerülhető a háború. arra is kitért: egy újabb világéggéssel járó konfliktus lehetőségét ma természetesen nemcsak a békés egymás mellett élés politikájának hívei korlátozzák, hanem a katonai erőegyensúly, ha úgy tetszik, a „retteget egyensúly,, is, hiszen egy újabb világháború egyformán pusztítaná el a támadót és a megtámadottat. a békekutatók, a nemzetközi és a hazai béke- és szolidaritási mozgalomban egyaránt, mindinkább felfedezik és hirdetik azt az igazságot - hangsúlyozta dr. köpeczi béla-, hogy a háború nem egyszerűen az eszmék különbségéből adódó, vagy akár csak katonai, hanem mindenekelőtt gazdasági és társadalmi kérdés.

mind a vitára serkentő előadásokban, mind a korreferátumokban és a felszólalásokban megfogalmazódott, hogy történelmünkben az értelmiség helyzete soha nem volt ilyen kedvező, mint napjainkban: hisz az ország, amelyben él, a társadalmi haladás és a béke eszméjét akarja maradéktalanul megvalósítani, vállalva-leküzdve a külső és belső tényezők nyomán jelentkező nehézségeket. az az értelmiségi - hangzott el a vitában - aki az ilyen nemes célokért sorompóba áll a maga szaktudásával, kulturateremtő és -átadó, közvéleményformáló tevékenységével: elnyeri a közösség megbecsülését, személyesen is szolgálja a társadalmi haladást és a békét.
/mti/

...

- 25 -

16.20/-ok

16uo

bb.35. országos kereskedelmi értekezlet az ellátás feladatairól

t kf/z/pp/ok ie

1980. január 22.

a fogyasztás tervezett 1-1,5 százalékos növekedésével összhangban a kereskedelem idei legfontosabb feladata a lakosság igényeihez igazodó kiegyensúlyozott áruellátás, a vásárlási körülmények javítása; kiemelten fontos, hogy a lakosság minden rétege megtalálja az általa keresett árukat az üzletekben, s különös figyelmet kell fordítani az olcsó és közepes árucikkek választékának javítására - hangsúlyozta egyebek között Sághy Vilmos belkereskedelmi miniszter kedden az országos kereskedelmi értekezleten, amelyen a megyei tanácsok elnökhelyettesei, kereskedelmi osztályvezetői, az állami és a szövetkezeti kereskedelem vezetői, az idei ellátás tennivalóiról, a kereskedelempolitikai időszerű kéréseiről tárgyaltak. a tanácskozáson részt vett Marjai József, a minisztanács elnökhelyettese.

és felvált

a miniszter előadásában felhívta a figyelmet: szinte soha nem volt olyan fontos a lakossági kereslet felmérése, mint most, hiszen a tavalyi és az idei árváltozások feltétlenül hatással lesznek a kereslet alakulására. ezért is szükséges a piackutatás fokozása, célszerű e munkába az eddigieknél szélesebb körben bevonni a termelővállalatokat is. a piackutatás szerepe az importnál is növekszik, s fontos követelmény, hogy a rendelkezésre álló kereteket mindenekelőtt a hiánycikkek pótlására fordítsák. rövidesen felülvizsgálják, felfrissítik és bővítik az olcsó cikkek listáját, s a termelőkkel együtt gondoskodnak a meghatározott cikkek folyamatos kínálatáról. fokozódnak a kereskedelem termelésszervező feladatai, annál is inkább mert - a rendelkezések ellenére - kevés jelzést kapnak az ipartól a termékszerkezet változásairól, jóllehet csak ezek alapján gondoskodhatnak a kieső cikkek pótlásáról.

külön kitért a miniszter az alkatrészellátás gondjaira, megállapítva, hogy ugyiszólván semmit sem javult a helyzet ezen a területen. alkatrésznek pedig lennie kell - hangsúlyozta -, ezt követeli a belkereskedelmi törvény idevonatkozó előírása, s az is, hogy ehhez adotak a pénzügyi feltételek.

a tavalyi árváltozások után a vendéglátás forgalma a második félévben 5 százalékkal, ezen belül az ételforgalom 15-20 százalékkal csökkent. fontos feladat az év végén már elért kezdeti növekedés fokozása, az ételforgalmon „visszaszerzése”, mégpedig nemcsak az igényekhez igazodó differenciált kínálat, hanem a szolgáltatások minőségének, a környezeti kultúrának a javításával is./folyt.köv./

- 26 -

16.35/-ok

14/15

bb.35./ országos kereskedelmi 1. folyt./-ok

az idegenforgalomban a központi és a területi irányítás javítása, a bevételt növelő szolgáltatások fejlesztése, s az ugynevezett gyors fejlesztési program befejezése a követelmény. az utazási irodák jobb együttműködéssel arra törekedjenek, hogy a külföldiek minél nagyobb számban igénybe vegyék a szervezett csoportos utazási szolgáltatásokat.

a miniszter megállapította, hogy az év eleji árváltozásokat általában rendben végrehajtották a vállalatok. az ellenőrzések tapasztalata szerint az ezzel kapcsolatos munka nem okozott különösebb áruellátási problémát. az áruutánpótlással együttjáró további árváltozások lebonyolításával kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy ezt a napi munka részévé kell tenni, emiatt nem zárhatnak be üzleteket.

a vásárlási körülmények javítása az ellátás szerves része, a hálózatfejlesztésen túl hozzátartozik az eladók udvaris munkája, kellő áruismerete, a megfelelő környezeti kultúra, a boltok, kirakatok tisztasága. a hálózatfejlesztésre rendelkezésre álló eszközöket elsősorban a folyamatban lévő beruházások mielőbbi befejezésére fordítják. a bolti kiskereskedelem alapterülete az idén 140 ezer - 150 ezer négyzetméterrel bővül. budapesten megnyitják az örs vezér téri bevásárlóközpontot és a kőbányai centrum áruházat. vidéken 14 városban nyílik általános, illetve lakberendezési áruház. a vásárlási körülmények javításához ezen túlmenően a meglévő hálózat jobb hasznosítására az önkiszolgáló rendszer további szélesítésére, az igényekhez, a forgalomhoz alkalmazkodó nyitvatartásra és létszámelosztásra is nagy szükség van. a hatékonyabb kereskedelmi munkához - sok vállalat gyakorlatára igazolja - rendelkezésre állnak a feltételek, s vannak még személyi tartalékok a vendéglátásban és egyéb ágazatokban is, például a forgalommal arányos létszám foglalkoztatásával, a túlméretezett vállalati központok átszervezésével, a munkaköri elhatárolások feloldásával.

a tanácskozáson foglalkoztak a kereskedelmi etika kérdéseivel, egyetértve azzal, hogy szigorúan fel kell lépni az erkölcsi követelményekkel összeférhetetlen magatartás ellen. a megelégedettséget kifejező borraivaló a vendég, a vásárló ügye, a jogtalan előnyöket szolgáló csúszópénzek ellen azonban minden eszközzel harcolnak. az egyik legfőbb ilyen eszköz a megrendeléses, előjegyzéses rendszer széleskörű alkalmazása, ezért növelik az ilyen értékesítésre kijelölt üzletek számát, s bővítik az ilyen módon vásárolható cikkek jegyzékét./folyt.köv./

- 27 -

16.45/-ok

14/20

bb.36. kiosztották a mathiász-díjat

Lászt/st/mné/ok ie

1980. január 22.

a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága által alapított mathiász jános emlékérmét, s a vele járó pénzjutalmat kedden osztották ki kecskeméten. a híres szőlőnemesítő arcképével díszített emlékérmét és az alapítvány díját, amelyet most nyolcadszor ítéltek oda, az idén hárman kapták meg: dr. molnár frigyos, a szövesz nyugalmazott elnöke, aki hosszabb időn át a megye politikai vezetőjeként sokat tett a vidék híres szőlő- és gyümölcskulturájának fejlesztéséért, s nagy szerepe volt abban, hogy ebben az időszakban 21 000 hektár nagyüzemi szőlőt és 13 000 hektár zárt rendszerű gyümölcsösöt telepítettek a duna-tisza közén; dr. márkus ferenc, a kalocsai fűszerpaprika kutató intézet helyettes vezetője, a paprikanemesítési munkában elért eredményeiért, új fajták előállításáért; miklós jános, a városföldi állami gazdaság igazgatója - korábban az állami gazdaságok megyei igazgatóságának vezetője - a termelési rendszerek kialakításában végzett eredményes munkájáért. az emlékérmét és a vele járó pénzjutalmat dr. gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke adta át a kitüntetetteknek.
/mti/

-..-

bb.37. munkásgyűlések a paksi atomerőmű építkezésén

han/kz/ok di

1980. január 22.

munkásgyűléseket tartottak kedden a paksi atomerőmű építkezésén. először a gyár- és gépszerelő vállalat ezer dolgozójának képviselői vették számba az eddig végzett munka tapasztalatait és tekintették át az 1980. évi tennivalókat. az utóbbiak közül a legfontosabbak közé sorolták a reaktor szerelését, az első turbina júliusban esedékes indítását, illetve a második gépegység szerelésének október végi befejezését. a feladatok növekedésére jellemző, hogy a tavalyi száz millió forint értékűvel szemben idén 280 millió forint értékű munkát kell elvégezniük. ennél is nehezebb a minőségi követelmények, a rendkívül szigorú technológiai előírások betartása, a napra-órára ütemezett határidők teljesítése. mindezt nemcsak a létszámot növelték az idén, hanem az újév kezdetétől a folyamatos munkarendet is bevezették. ez azt jelenti, hogy éjjel-nappal, munkaszüneti napokon is dolgoznak. a gyár- és gépszerelő szocialista brigádok egész évre szóló felajánlás helyett egy-egy konkrét műszaki feladathoz kötik és ennek megoldása után megújítják a pártkongresszus és a felszabadulás évfordulója tiszteletére tett vállalásaikat. a gyűlésen szóvá tették: az előkészítés javításával, megfelelő munkaterület biztosításával még jobban segíthetik egymás munkáját a kivitelező vállalatok.
/folyt.köv./

- 28 -

17.10/-ok

1780

bb.37./ munkásgyűlések 1. folyt./-ok

délután az április 4. gépipari művek paksi kirendeltségének dolgozói tartottak munkásgyűlést. az ő feladatuk elsősorban az ugynevezett szekunder-köri berendezések - a csővezetékek szerelése, amelyen nyolcvan lengyel műszaki és szakmunkás is részt vesz.

január végéig a paksi atomerőmű építkezésén dolgozó valamennyi vállalat kollektívája munkásgyűlést tart.
/mti/

-..-

bb.38. korom mihály látogatása heves megyében

kov/kz/ok di

1980. január 22.

korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára kétnapos látogatást tett heves megyében. hétfői megérkezése után egerben, a megyei pártbizottság székházában vaskó mihály első titkár fogadta, tájékoztatta heves megye politikai, társadalmi és gazdasági helyzetéről, fejlődéséről, gondjairól.

korom mihály kedden gyöngyöst kereste fel. az egyesült izzó félvezető és gépgyárában tájékoztatót hallgatott meg a dinamikus fejlődő üzem életéről, termékszerkezetének alakulásáról, majd megtekintette az integrált áramkörök gyártását, az üvegcsiszoló automatákat. a gyár vezetői bemutatták neki azt az új típusú ipari robotot is, amelynek első példánya most készült el gyöngyösön a televíziógyártás céljaira.

a látogatás délután a városi pártbizottság székházában folytatódott. itt kónya lajos elsőtitkár köszöntötte a vendéget, aki ezt követően találkozott és kötetlen beszélgetést folytatott a város vezetőivel gyöngyös fejlődéséről és a 12. pártkongresszus előkészítésének helyi tapasztalatairól.

a központi bizottság titkára végül részt vett a gyöngyösi városi tanács hivatali pártszervezetének taggyűlésén.
/mti/

-..-

17.20/-ok

- 29 -

1440

bb.35. / országos kereskedelmi értekezlet ... 2. folyt./-ok

i kf/tr/pp/ok di 1980. január 22.

a felszólalók - kereskedelmi, vendéglátóipari és tanácsai vezetők - a minisztertanácsban hasonlóan elsősorban az ellátás helyi tennivalóival, az ezzel kapcsolatos gondokkal, tervekkel, valamint kezdeményezésekkel foglalkoztak, igérve, hogy a nehezebb gazdálkodási körülmények között is helytállnak. szöveg a kereskedelem termelés-szervezési tevékenységének, a helyi árualapok felkutatásának lehetőségeiről, és a feladatok megoldását szolgáló szervezési gazdálkodási elképzelésekről./mti/

beszámolóhoz ...

bb.33./ elhunyt hidas antal 1. folyt./-ok

nemrég köszöntötték 80. születésnapját: hidas antal 1899. december 18-án született budapesten. a kommunista költő, prózairó, műfordító egész életét a forradalomnak, a szocialista irodalomnak szentelte. erejéhez képest nemcsak krónikása volt e századnak, hanem alakítója is. a nagycsaládos cipész gyermekét a középiskolából forradalmi nézetei miatt kicsapták. egyideig gyári munkásként, újságárusként kereste meg a kenyerre valót, s mint ifjú munkás érte meg a magyar proletárforradalmat. a tanácsköztársaság idején lett a munkásegyletem hallgatója, s 1919 őszén jelentek meg az első, az elbukott forradalmat sirató költeményei, az „új utak”, című folyóiratban. 1920 legelején szlovákiába szökött, s itt került kapcsolatba a kommunisták magyarországi pártjával. a kmp kiadásában 1925-ben jelent meg első verses kötet, „az ellenforradalom földjén”, címmel. 1925 nyarán a párt utasítására elhagyta az országot, a szovjetunióba ment. jelentős szerepe volt a sarló és kalapács évkönyvének, majd a sarló és kalapács folyóiratnak megteremtésében. egyik vezetője lett a magyar forradalmi írók és művészek 1926 tavaszán moszkvában megalakult szövetségének, s a forradalmi írók nemzetközi szervezete folyóiratának is ő volt az egyik szerkesztője. orosz nyelven 1930-ban adták ki első verses kötetét.

1924-ben újra visszatért magyarországra.

a kor életének és társadalmi valóságának közvetlen bemutatása jellemezte költészetét. kommunista költőként tudatosan, cselekvően szolgálta a haladás ügyét. forradalmi versei közül sok névtelenül került haza, mint például a vörös csepel, a harcban nem szabad megállni, s munkásdallá, a mozgalom népdalává lett./folyt.köv./

- 30 -

17.45/-ok

18³⁰/₃₀

bb.33./ elhunyt hidas antal 2. folyt./-ok

mint prózairó is jelentőset alkotott. regényciklust tervezett a századfordulóról, a háborúkról és a forradalomról. e nagy regénytabló első kötete, a ficzek ur 1937-ben, moszkvában orosz nyelven, második kötete a márton és barátai 1958-ban, már magyarországon jelent meg. a ficzek-trilógia harmadik könyve 1963-ban jutott el az olvasókhoz.

hidas antal életpályája nem nélkülözte a nehéz éveket sem, de ez sem rendezte meg forradalmi hitét és hűségét. a második világháború után egy ideig még továbbra is a szovjetunióban maradt, s főleg a magyar irodalom népszerűsítésével foglalkozott. harmincnégyéves távollét után, 1959 végén tért haza magyarországra. sorra jelentek meg verses és próza kötetei: „a városligettől a csendes-óceánig”, „a műfordításait közreadó „tengerektől tengerekig”, „a visszaemlékezései közlő „világot járt sorok”, „az „egy erős topolya”, „a „más muzsika kell”, „tavaly 80. születésnapjára bővített kiadásban látott napvilágot a „szólok az időhöz”, című memoár kötet.

halála a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom, valamint irodalmi életünk pótolhatatlan vesztesége.
/mti/

...

bb.39. a központi statisztikai hivatal köszönete

i sl/z/pp do

1980. január 22.

a központi statisztikai hivatal köszönetet mond mindazoknak, akik közreműködtek a népszámlálás sikeres lebonyolításában. mindenekelőtt a lakosságnak, mert lehetővé tette, hogy ezt a jelentős feladatot pontosan és határidőre teljesítsék. ugyanakkor a hatvanezer pedagógusnak, tanácsai és egyéb dolgozóknak, nyugdíjasoknak is, akik lelkiismeretesen, a rendkívüli időjárási viszonyok között nagy áldozatkészséggel végezték közérdekű munkájukat./mti/

..-

17.50/p

31-

18³⁰/₃₀

bb.40. veress péter svájcba utazott

sl/tr/p pp di

1980. január 22.

fritz honegger gazdaságügyi miniszter meghívására veress péter, külkereskedelmi miniszter kedden hivatalos látogatásra svájcba utazott./mti/

--

bb.41. madách a művészetben- kiállítás győrt

mzs/st/p di

1980. január 22.

madách a művészetben címmel kiállítás nyílt kedden a győri xantus jános muzeumban. a madách gyűjteményből ezuttal az irót ábrázoló képzőművészeti alkotásokat és műveinek gazdagon illusztrált kiadásait mutatják be. a kiállított ötvennél több alkotás között van sidló ferenc, varga imre és szabó istván madách szobrának másolata, továbbá buday györgy festménye és pátzay pálfrafikája. a bemutatott könyvművészeti ritkaságok sorában a múlt századi nagyméretű diszalbumok mellett látható kiállításon az ember tragédiájának kass jános illusztrált kiadása. ezenkívül szerepelnek az anyagban az utóbbi időben megjelent minikönyvek is./mti/

--

bb.42. meghalt zentai béla

i kg/z/pp/p di

1980. január 22.

hatvanhat éves korában hosszú, súlyos betegség után elhunyt zentai béla, a párt régi harcosa, az országos műszaki fejlesztési bizottság főosztályvezetője. temetése február 1-én 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

országos műszaki fejlesztési
bizottság

x x x

zentai béla 1937-ben szerzett gépészmérnöki oklevelet. már egyetemi hallgatóként bekapcsolódott a munkásmozgalomba, s 1937 óta tagja a pártnak. a felszabadulás után ő alapította és vezette a mérnökszakszervezetet, s egyik kezdeményezője volt a munkásokat mérnökké képző állami műszaki főiskola megteremtésének, majd vezető alakja az akadémia újjászervezését előkészítő tudományos tanácsnak.

/folyt köv./
17.55/p

-32-

1840
BP

bb.42./meghaltfolyt/p

részt vett a mtesz megalapításában. a közvetlen ipari munkába is bekapcsolódott, a csepel autógyár vezetőjeként a teherautógyártást szervezte meg. az omfb-nek megalakulása óta volt munkatársa. úttörő szerepe volt a számítástechnikai kormányprogram kidolgozásában.

zentai béla halála nagy veszteség a magyar műszaki életnek.

/mti/

--

bb.43. jobb minőség, versenyképesebb termelés - szocialista brigádvezetők tanácskozása a magyar hajó-és darugyárban

t sz/tr/pp/p di

19:0. január 22.

a minőség további javítása - különösen a portáldaruké és a kazánrészegységeké - a termelékenység növelése, valamint az egyes gyártmányok átfutási idejének további csökkentése és ezzel a nagyobb exportigények kielégítése szerepel a magyar hajó-és darugyár kollektívája kongresszusi és felszabadulási munkaversenyvállalásának középpontjában. a megváltozott gazdasági követelményeknek megfelelően, a brigádok felülvizsgálták és szükség szerint módosították korábbi felajánlásait. mindezt kedden, a gyár szocialista brigádvezetői tanácskozásán is megvitatták. az óbudai gyáregységben megtartott értekezleten csaknem 200 szocialista brigádvezető és gyáregységvezető, politikai és társadalmi aktivista képviselte az mhd kilencezres kollektíváját.

szép jános vezérigazgató a tavalyi munka értékelésekor elismeréssel szökt a versenyvállalások eddigi teljesítéséről. ennek eredménye: 19 százalékkal nőtt az árbevétel, sokmillió az anyag- és energiamegtakarítás, a nyereség megközelíti a fél-milliárd forintot. az elmúlt esztendő volt a gyár legsikeresebb éve. idén a szigorubb feltételek hatásait részben jobb piaci tevékenységgel, versenyképesebb termeléssel is ellensúlyozzák, de minden gyárnak, minden brigádnak még szervezettebb ütemesebb munkával, rendszeresebb és fokozottabb minőségellenőrzéssel kell hozzájárulnia a nyereséges termelés biztosításához. gyakori kifogás az alapanyaghiány. a reklamációk általában jogosak, s ezért a vezetők is felelősek. a vezérigazgató figyelmeztette a tanácskozás résztvevőit a minőség fokozott ellenőrzésének szükségességére, mert így elejét vehetik a reklamációknak, a kötbéreknek is.

/folyt. köv./
18.10/p

-33-

1920
3P

bb.43./jobb minőség....folyt/p

tomanak géza, a vállalat versenyfelelőse összegezte az újabb vállalásokat. eszerint a termelékenység hat százalékkal nő az idén, s a legfontosabb gyártmányok előállításai ideje átlagosan ugyanilyen mértékben csökken. fokozzák a takarékossgot, például 11.5 millió forint értékű energia megtakarítását tervezik. ugyanakkor szövegátette, hogy néhány brigád formális anyagtakarékossgot vállalt. ezenkívül arra is felhívta a figyelmet, hogy a határidők önkényes megváltoztatása nem egyszer megrövidítése is - megnehezíti az ütemes szállítást.

a vitában felszólaló brigádvezetők közül bella lászló, a darugyáregységből, bónis lászló óbudáról, és langer iván a kazángyáregységből jó példákkal igazolta a szervezettebb termelés-irányítás előnyeit. számos határidős feladatot rendszeres munkacsoportosítással oldanak meg. jól bevált, hogy a gyáregységek a szakmunkásokat kölcsönadják egymásnak, pótolva a hiányzó munkásokat. váciak és óbudaiak segítenek például a kazángyártásban, darugyáriak balatonfürediek pedig a hajógyártásban.-mti/

-.-

bb.44. németh károly látogatása békés megyében

bty/kz/p di

1980. január 22.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden békés megyébe látogatott. békéscsabán, a megyei pártbizottság székházában frank ferenc, első titkár, gyulavári pál, a megyei tanács elnöke fogadta. a központi bizottság titkára meghallgatta frank ferenc beszámolóját a xii. pártkongresszus előkészületeiről, a megyei feladatok végrehajtásának jelenlegi helyzetéről, valamint a gazdasági építőmunka idejének első tapasztalatairól.

németh károly ezután a nagyszénási október 6. termelészövetkezetet kereste fel. ott a járás párt és állami, valamint a község és a termelészövetkezet vezetői köszöntötték. a központi bizottság titkára megtekintette a termelészövetkezet broyler-pulyka telepét és az agrokémiai társulás üzemét, majd tájékoztatót hallgatott meg a téesszben végzett politikai és gazdasági munkáról. hegedüs béla, a termelészövetkezet elnöke és godár mihály, a gazdaság pártbizottságának titkára egyebek között elmondták, hogy a téessz 1979-ben az előző évinél hét százalékkal magasabb bevételt ért el. a közös gazdaság nagyüzemi állattenyésztésének kiemelkedő teljesítménye mellett - a tsz sokrétű és folyamatos segítségének eredményeként - a háztáji és kisegítő gazdaságok sertésnevelése a tervezettnek megfelelően alakult.

békés megyei látogatásának befejezéseként németh károly a téessz párt végrehajtó bizottságának tagjaival, a gazdaság ágazatvezetőivel folytatott eszmecserét, időszerű politikai és gazdasági feladatokról./mti/

18.25/p

-.-
-34-

1925
3P

bb.45. időjárásjelentés

gg/p di

1980. január 22.

a meteorológiai intézet jelenti január 22-én, kedden 19 órakor:

olvadás

várható időjárás az ország területére szerda estig: fokozatosan keleten is megnövekszik a felhőzet és előbb nyugaton, majd másutt is megkezdődik a havazás. később a havazást havaseső, eső váltja föl. a déli-délnyugati szél többfelé megerősödik, helyenként viharos széllelkések is kísérik. a hőmérséklet szerdán koradélután 5 fok körül lesz.

/mti/

-.-

bb.46. újra előadás az operaházban

t/kj/pr/ok di

1980. január 22.

egy hetes szünet után, kedden dán balettesttel nyitotta meg ismét kapuit a közönség előtt az állami operaház: nagy sikerrel került színre czerny-riisager „etüdök”, című balettje. a táncjátékot harald lander rendezésében és koreográfiájában, felújításként láthatta a közönség.

az etüdök mellett az est programjában august bournonville szvitjét is bemutatta az operaház balettkara. az öt tételből álló szvitben a napolí című balett részleteit és genzano virágünnep kettősét táncolták a művészek. az előadás karmestere sándor jános volt, fellépett csarnóy katalin, dózsa imre, erdélyi sándor, keveházi gábor, szakály györgy, pongor ildikó és pártay lilla.

szerdán, január 23-án bemutatkozik az operaház színpadán a balettest második szereposztása, fráter györgy vezényletével. a táncokat dózsa imre, erdélyi sándor, keveházi gábor, metzger mária, szabadi edit és szőnyi nóra adják elő./mti/

-.-

- 35 -

19.20/-ok

20¹⁵
3P

bb.47. kijavították a gázcsövet - zavartalan a forgalom

i sz/z/ok di

1980. január 22.

kedd estére kijavították a hungária körút és a salgótarjáni ut kereszteződésénél megsérült gázcsövet. a gázművek szakemberei megállapították, hogy a gázömlést tolózárhiba okozta. a korábban lezárt utszakaszt is átadták a forgalomnak, s a trolibuszok is zavartalanul közlekednek./mti/

-..-

bb.48. hóátfuvások az országutakon

i sz/z/ok -di

1980. január 22.

a 40-50 kilométeres óránkénti sebességű szél, amely délről, az enyhébb levegővel érkezett, az országutakon hófuvásokat okozott. az utinform kedd esti tájékoztatása szerint, az országban valamennyi főút járható. hófuvásokat jelentettek komárom megye főutjairól, illetve a tatabánya és győr, valamint a győr és mosonmagyaróvár közötti útról. ezeken a helyeken hóekézéssel biztosítják a forgalmat. ugyancsak komárom megyében, néhány alsóbbrendű ut járhatatlan. tizenegy összekötő út, zömmel győr, mosonmagyaróvár és pannonhalma térségében nehezen járható. hasonló gondokat okoz a hóátfuvás veszprém és komárom megye alsóbbrendű utjain is. összesen 200 munkagép dolgozott este a zavartalanabb közlekedés biztosítása érdekében./mti/

-..-

- 36 -

20.55/-ok

21.10
3P

bb.49. viz nélkül maradt békéscsaba

bty/ok di

1980. január 22.

Kedden délután békéscsabán a kétegyházi uton eltört, vagy megsérült az a hatszáznyomócső, amely a kigyósi kutakból a városba szállítja az ivóvizet. a vízhiány jelentős gondokat okozott a város intézményeiben, az üzemekben és a lakóházaknál. este már valamennyi - sok vizet használó - üzem leállt és az egészségügyi intézmények is csak erőfeszítések árán tudták a legsürgősebb ellátást biztosítani.

a víz és csatornamű vállalat vezetőinek tájékoztatása szerint a bajt feltehetően az okozta, hogy a kérdéses szakaszon a cső feltöltött talajban vezet és a talajmozgás megrongálta. a hiba elhárításán nagy erővel dolgoznak. amennyiben komplikáció nem jelentkezik, várhatóan szerda reggelig elhárítják a hibát. a munkálatokkal egy időben a vállalat műszaki brigádjai keresik a megoldást arra, hogy ideiglenesen legalább a szükséges vízmennyiség egy részét biztosítsák a városnak. ezért a vandhádi vízműből ötezer, a makkosháti vízműből - egy régi kétszáznyomó vezetéken keresztül - hatezer köbméter vizet juttatnak a hálózatba. ez a szükséges mennyiségnek azonban csak mintegy ötven százaléka./mti/

-..-

bb.50. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

ok -di

1980. január 22.

- 30. otthon foglaltó uránbányászok
- 31. aranyosapáti új élet tisztségváltása
- 32. megenyhült a január
- 33. elhunyt hidas Antal /10. 12. év./
- 34. az obt tudományos bizottságának országos konferenciája
- 35. országos kereskedelmi értekezlet /12. év./

/folyt.köv./

- 37 -

21.15/-ok

21.15
3P

bb.50./ a belföldi 1. folyt./-ok

- 36. kiosztották a mathiász-díjat
- 37. munkásgyűlések a paksi atomerőmű építkezésén /9. n. jav./
- 38. korom mihály látogatása heves megyében
- 39. a központi statisztikai hivatal köszönete
- 40. veress péter svájcba utazott
- 41. madách a művészetben - kiállítás győrött /11. n. jav./
- 42. meghalt zentai béla
- 43. jobb minőség, versenyképesebb termelés
- 44. németh károly látogatása békés megyében
- 45. időjárás
- 46. újra előadás az operaházban
- 47. kijavították a gázcsövet
- 48. hóátfuvások az országutakon
- 49. víz nélkül maradt békéscsaba
- 50. hírjegyzék

/mti/

-.-.-

- v é g e -

21.20/-ok

- 38 -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, izzák erika, dosztányi imre

21³⁰
3P

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1980. január 23. s z e r d a

bb.1. korszerűbb államigazgatási munka a kerületi tanácsoknál
i cs/s/bc/ok di 1980. január 23.

az államigazgatási tevékenység korszerűsítésére az ügyintézési munka és az ügyfélfogadási körülmények javítására a kerületi tanácsok öt éves terveket dolgoztak ki. a központi programokból elsősorban a saját kerületükre háruló feladatokat építették be a terveikbe, de igyekeznek a rendelkezésükre álló anyagi, technikai eszközöket is mind ésszerűbben, az ügyfelek érdekeit szem előtt tartva felhasználni.

ujpesten, a józsefvárosban és a xii. kerületben is mindenekelőtt arra törekednek, hogy a minimálisra csökkentsék a bürokratizmust, a nehézkességet, amely rontja a lakosság és a tanács közötti kapcsolatot, s olykor gátolja az ügyintézés szabályainak megtartását is. ezért a jövőben rendszeresen ellenőrzik és értékelik az ügyfélfogadással kapcsolatos, és az ügyintézés gyorsítására kidolgozott intézkedések végrehajtását, s a hatósági vizsgálatokat kiterjesztik a munkaszervezésre és az ügymenetekre is. így azonnal felelősségre vonhatják a szabálysértő tanácsi dolgozókat, s lehetővé válik a felesleges intézkedések megszüntetése, valamint az, hogy a tanácsok javaslatai nyomán az illetékes szervek gyorsabban módosítsák, vagy hatályon kívül helyezték az elavult jogszabályokat.
/folyt.köv./

- 1 -

3P